

MINISTER
Rodziny i Polityki Społecznej

Warszawa, dnia 14 lipca 2022 r.

Pan
Waldemar Humięcki
Dyrektor Generalny
Krajowego Ośrodka Wsparcia
Rolnictwa ul. Karolkowa 30
01-207 Warszawa

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

<i>Nazwa i adres jednostki kontrolowanej</i>	Krajowy Ośrodek Wsparcia Rolnictwa, 01-207 Warszawa, ul. Karolkowa 30 (dalej: <i>KOWR</i>).
<i>Podstawa prawna kontroli</i>	Art. 134a ust. 1 pkt 8 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej ¹ w związku z § 17 ust. 1 Porozumienia zawartego w Warszawie w dniu 17 września 2014 r. o powierzeniu Agencji Rynku rolnego zadań w ramach Programu Operacyjnego Pomoc Żywnościowa 2014-2020 pomiędzy Ministrem Pracy i Polityki Społecznej a Agencją Rynku Rolnego. § 14 Umowy o dofinansowanie projektu „Realizacja przez Krajowy Ośrodek Wsparcia Rolnictwa Operacji I – zakup żywności w procedurze zamówień publicznych w Podprogramie 2020”, w ramach Programu Operacyjnego Pomoc Żywnościowa 2014-2020 współfinansowanego ze środków Europejskiego Funduszu Pomocy Najbardziej Potrzebującym nr POPŻ/3/2020 zawartej w Warszawie w dniu 24.07.2020 r. pomiędzy Ministrem Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej a Krajowym Ośrodkiem Wsparcia Rolnictwa.
<i>Data rozpoczęcia i zakończenia czynności kontrolnych</i>	Kontrola została przeprowadzona w dniach od 9 do 31 marca 2022 r. w Krajowym Ośrodku Wsparcia Rolnictwa ul. Karolkowa 30, 01-207 Warszawa.
<i>Zakres kontroli</i>	Prawidłowość realizacji Porozumienia zawartego w dniu 17 września 2014 r. z późniejszymi zmianami, o powierzeniu Agencji Rynku Rolnego

¹ Dz. U. z 2021 r. poz. 2268.

zadań w ramach Programu Operacyjnego Pomoc Żywnościowa 2014-2020 – Operacja I Podprogram 2020.

Okres objęty kontrolą: 01.10. – 15.12.2021 r., z możliwością zasięgnięcia informacji z okresów wcześniejszych i późniejszych.

Ministerstwo Rodziny i Polityki Społecznej – Biuro Kontroli i Audytu.

*Jednostka
przeprowadzająca
kontrolę*

Kontrolerzy

Kontrolę przeprowadził zespół kontrolujący w składzie: Joanna Laszuk naczelnik w Biurze Kontroli i Audytu – kierownik zespołu kontrolerów, Magdalena Szlaps – główny specjalista, Marcin Krasiński – starszy specjalista oraz Elżbieta Tokarska – specjalista w Biurze Kontroli i Audytu Ministerstwa Rodziny i Polityki Społecznej, na podstawie upoważnień odpowiednio nr BKA-I.0121.3.2022, BKA-I.0121.4.2022, BKA-I.0121.6.2022, BKA-I.0121.5.2022 z dnia 04 marca 2022 r., wydanych przez Ministra Rodziny i Polityki Społecznej (dalej: *MRiPS*).

*Ocena
kontrolowanej
działalności*

Na podstawie ustaleń kontroli, działalność *KOWR* w zakresie objętym kontrolą oceniam *pozytywnie*.

Pozytywnie oceniono:

- spełnienie kryteriów formalnych i merytorycznych wniosku o płatność wymienionych w punkcie 3 niniejszego Projektu Wystąpienia Pokontrolnego.
- Uzasadnione anulowanie kar umownych naliczonych z tytułu dostarczenia kawy zbożowej rozpuszczalnej po upływie terminu wskazanego w harmonogramie dostaw na sierpień 2021 r., a także niezrealizowania dostaw kawy zbożowej rozpuszczalnej przewidzianych na sierpień 2021 r. do magazynów organizacji partnerskiej.

Ustalenia kontroli:

1. Kontrolą objęto wnioski o płatność końcową złożony przez *KOWR* w ramach Operacji I w Podprogramie 2020. Weryfikacji podlegały wydatki na kwotę 25 259 283,55 zł, co stanowiło 100 % kosztów kwalifikowanych ujętych we wniosku o płatność za okres od 01.10.2021 r. do 15.12.2021 r. Wydatki dotyczyły zakupu żywności i poniesione były w wyniku zawarcia umów z dostawcami wyłonionymi z procedury zamówień publicznych. W badanym wniosku o płatność *KOWR* wykazał przychód na łączną kwotę 232 064,87 zł, w tym najwyższą pozycję stanowiły kary naliczone w związku z dostawą kawy rozpuszczalnej w wysokości 71 241,32 zł. Weryfikacji podlegała prawidłowość naliczania kar z tytułu dostarczenia kawy zbożowej rozpuszczalnej po upływie terminu wskazanego w harmonogramie oraz z tytułu niezrealizowania dostawy kawy zbożowej rozpuszczalnej

2

do magazynu organizacji partnerskiej stanowiących przychód, a następnie zasadność ich anulowania w kwocie 68 191,32 zł.

[Dowód: akta kontroli s.558-582]

2. Wniosek o dofinansowanie projektu „Realizacja przez Krajowy Ośrodek Wsparcia Rolnictwa Operacji I – zakup żywności w procedurze zamówień publicznych w Podprogramie 2020” został złożony przez KOWR w dniu 29.06.2020 r. Pismem z dnia 14.07.2020 r. nr DPS-VIII.7116.3.2.2020.MSZ Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej zatwierdziło wniosek. W dniu 24.07.2020 r. pomiędzy Ministrem Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej a Krajowym Ośrodkiem Wsparcia Rolnictwa została podpisana Umowa o Dofinansowanie Projektu „Realizacja przez Krajowy Ośrodek Wsparcia Rolnictwa Operacji I – zakup żywności w procedurze zamówień publicznych w Podprogramie 2020” nr POPŻ/3/2020. Zgodnie z umową wartość dofinansowania na realizację projektu wyniosła 340 512 468,00 zł w tym płatność ze środków europejskich 289 435 597,80 zł, co stanowiło 85 % wydatków kwalifikowalnych, dotacja celowa z budżetu państwa w kwocie 51 076 870,20 zł, co stanowiło 15% wydatków kwalifikowalnych. Okres realizacji projektu od 11.05.2020 r. do 31.10.2021 r. W związku z aktualizacją wniosku o dofinansowanie w dniu 20.04.2021 r. podpisano Aneks nr 1 zmieniający umowę nr POPŻ/3/2020 z dnia 24.07.2020 r. Wartość dofinansowania na realizację projektu wyniosła 309 951 868,89 zł w tym: płatność ze środków europejskich 263 459 088,47 zł, co stanowiło 85 % wydatków kwalifikowalnych, dotacja celowa z budżetu państwa w kwocie 46 492 780,42 zł co stanowiło 15 % wydatków kwalifikowalnych. Okres realizacji projektu od 11.05.2020 r. do 30.11.2021 r. W związku z oszczędnościami związanymi m.in. z rozstrzygnięciem postępowania przetargowego i zawarciem umowy na realizację dostaw kawy zbożowej rozpuszczalnej w ramach Podprogramu 2020 oraz realizacją przez Wykonawcę dostaw ryżu białego w ilości mniejszej niż wskazana w umowie (co spowodowane było pandemią COVID-19) zaktualizowano wniosek o dofinansowanie. W dniu 24.09.2021 r. podpisano Aneks nr 2 zmieniający umowę nr POPŻ/3/2020 z dnia 24.07.2020 r. Wartość dofinansowania na realizację projektu wyniosła 307 595 005,27 zł w tym: płatność ze środków europejskich 261 455 753,80 zł co stanowiło 85% wydatków kwalifikowalnych, dotacja celowa z budżetu państwa w kwocie 46 139 251,47 zł, co stanowiło 15% wydatków kwalifikowalnych. Okres realizacji projektu od 11.05.2020 r. do 15.12.2021 r. Krajowy Ośrodek Wsparcia Rolnictwa w dniu 04.11.2021 r. dokonał zwrotu środków finansowych w kwocie 2 356 863,62 zł (w tym finansowanie: 2 003 334,67 zł; współfinansowanie: 353 528,95 zł).

[Dowód: akta kontroli s.257-324]

3. W toku czynności kontrolnych stwierdzono, iż:
Wniosek o płatność (nr 9/2020) w ramach Operacji I w Podprogramie 2020 za okres od 01.10.2021 r. do 15.12.2021 r. został złożony na odpowiednim wzorze, opublikowanym w Systemie Centralnym FEAD.

Wniosek o płatność nr 9/2020 został złożony w dniu 14.01.2022 r. w systemie S.C. FEAD w formie elektronicznej oraz za pośrednictwem e-PUAP, co jest zgodne z § 9 ust.4 Umowy o Dofinansowanie nr POPŻ/3/2020 z dnia 24.07.2020 r. W związku z wystąpieniem sytuacji epidemicznej odstąpiono od składania wniosku w formie papierowej.

Złożony wniosek jest kompletny, wszystkie pola zostały wypełnione i załączono wymagane dokumenty tj.: zestawienie dokumentów w formie tabeli oraz skany wyciągów bankowych poświadczające poniesienie wydatków ujętych we wniosku.

Wniosek został sporządzony i podpisany elektronicznym podpisem kwalifikowanym przez upoważnioną do tego osobę tj. przez Dyrektora Biura Finansowo – Księgowego oraz głównego specjalistę w Wydziale Planowania i Kontrolingu Biura Finansowo - Księgowego.

Wniosek został złożony w dniu 14.01.2022 r. zgodnie z zapisami Umowy o dofinansowanie Projektu tj. w terminie 30 dni kalendarzowych od zakończenia okresu rozliczeniowego.

Wniosek spełniał wszystkie kryteria weryfikowane na etapie oceny formalnej.

Kwota wydatków ujęta we wniosku jest zgodna z zaktualizowanym wnioskiem o dofinansowanie.

Tabela ujęta we wniosku o płatność w pkt 4 *Postęp rzeczowo finansowy projektu* została prawidłowo wypełniona, a kwoty zostały właściwie wyliczone.

W tabeli ujętej we wniosku o płatność w pkt 5 *Postęp rzeczowy realizacji projektu* w opisie zadań realizowanych w projekcie ujęto wszystkie zadania założone we wniosku o dofinansowanie.

Opisany stan realizacji poszczególnych zadań w projekcie jest zgodny z harmonogramem realizacji projektu.

Opis postępu rzeczowego realizacji projektu pozwala na etapie weryfikacji wniosku o płatność uznać poniesione wydatki za kwalifikowane. Sprawdzono: budżet projektu, umowy z Wykonawcami, faktury wraz z potwierdzeniami płatności, Wnioski o częściowe /całkowite rozliczenie umowy i zapłatę należności, protokoły przekazania-odbioru artykułów spożywczych do magazynu OPR.

W okresie sprawozdawczym nie wystąpiły korekty finansowe.

Beneficjent prawidłowo uwzględnił kwotę dofinansowania, zgodnie z dotychczas złożonymi i zatwierdzonymi wnioskami o płatność oraz wysokością środków otrzymanych na finansowanie projektu na podstawie aneksu nr 2 do umowy o dofinansowanie projektu. Kwota dotychczas rozliczonych środków wyniosła ogółem 282 335 721,72 zł, kwota rozliczona niniejszym wnioskiem : 25 259 283,55 zł, środki przekazane dotychczas KOWR w formie transzy dofinansowania : 307 595 005,27 zł, całkowita kwota środków Operacji I: 307 595 005,27 zł.

Kwoty ujęte w pkt 9 Harmonogram płatności na kolejne okresy rozliczeniowe wraz uwzględnieniem wypłaconych dotychczas transz dofinansowania nie przekraczają łącznej kwoty środków na finansowanie projektu. Kwota wnioskowanej transzy dofinansowania wyniosła ogółem 307 595 005,27 zł.

W pkt 10 wniosku o płatność opisano problemy/trudności z realizacją projektu oraz planowane do podjęcia działania naprawcze.

W pkt 11 wniosku o płatność wskazano, że projekt był realizowany zgodnie z zasadami polityk wspólnotowych, podjęte w tym zakresie działania były zgodne z wnioskiem o dofinansowanie projektu.

Beneficjent w pkt 12 wniosku o płatność oświadczył, że zawarte we wniosku informacje są zgodne z prawdą, a wydatki wykazane we wniosku są zgodne z zatwierdzonym budżetem projektu oraz zostały zapłacone.

Dołączone do wniosku załączniki stanowią wyciągi bankowości elektronicznej, które generowane są automatycznie z systemu bankowości elektronicznej.

Wszystkie wydatki ujęte w tabeli „Zestawienie dokumentów potwierdzających poniesione wydatki objęte wnioskiem” spełniają zasady kwalifikowalności, zostały faktycznie poniesione w terminie realizacji projektu co zostało potwierdzone załączonymi wyciągami bankowymi. W ramach projektu dokonano zakupu artykułów spożywczych: mleko UHT, ryż biały, kawa zbożowa rozpuszczalna, makaron jajeczny świderki, kasza jęczmienna, filet z makreli, groszek z marchewką, olej rzepakowy.

Nie zidentyfikowano nieprawidłowości, jednakże wniosek o płatność końcową wymaga dodatkowych wyjaśnień/korekt w zakresie anulowania przez KOWR kar umownych dotyczących rozliczenia umowy na zakup kawy zbożowej rozpuszczalnej i po analizie tego zagadnienia wniosek w istniejącej formie może zostać zatwierdzony przez Instytucję Zarządzającą.

[Dowód: akta kontroli s. 558-582]

- Przychód ujęty w pkt 6 ma związek z projektem i dotyczy okresu, za który składany jest wniosek, co stwierdzono na podstawie weryfikacji dokumentów dotyczących rozliczenia kawy. Sprawdzono: noty księgowe, Karty kontrolne do wyliczania kar, Zestawienie zbiorcze – harmonogram dostaw/ realizacji dostaw. W pkt 6 wniosku o płatność KOWR wykazał przychód w wysokości 68 191,32 zł z tytułu naliczenia kar firmie w związku z dostarczeniem kawy zbożowej rozpuszczalnej po upływie terminu wskazanego w harmonogramie dostaw na sierpień 2021 r., a także niezrealizowaniem dostaw kawy zbożowej rozpuszczalnej przewidzianych na sierpień 2021 r. do magazynów organizacji partnerskiej. Zgodnie z § 2 pkt 1 wyżej wymienionej umowy Wykonawca zobowiązał dostarczyć artykuł spożywczy w ciągu trzech kolejnych miesięcy następujących po miesiącu w którym została podpisana umowa, nie później niż do 31.08.2021 r. Z przedstawionej przez KOWR dokumentacji wynika, iż wskazała na brak możliwości wykonania dostawy kawy zbożowej rozpuszczalnej w przewidywanym umową terminie tj. do dnia 31.08.2021 r. oraz zawnioskowała o wydłużenie czasu realizacji umowy do 15.10.2021 r. IZ wyraziła zgodę na wydłużenie terminu dostaw artykułów spożywczych do magazynów organizacji partnerskich do 15.09.2021 r. w związku z tym, w dniu 14 września 2021 r. został podpisany Aneks nr 1 do umowy nr POPŻ/W/21/2020. Z umowy wynika, że Wykonawca zobowiązał się uzgodnić

5

z OPO miesięczny harmonogram dostaw artykułu spożywczego do magazynów. W uzasadnionych przypadkach Umowa dopuszcza zmianę harmonogramu pod warunkiem, że nastąpi w drodze porozumienia pomiędzy wykonawcą i OPO w formie aneksu. Przez akceptację zmiany terminu poszczególnych dostaw rozumie się akceptację w aplikacji Pomoc Żywnościowa.

Z dokumentacji wynika, że Federacja Polskich Banków Żywności (OPO) w dniu 10 sierpnia 2021 r. nie wyraziła zgody na anulowanie/przesunięcie dostaw zaplanowanych w harmonogramie dostaw w okresie pomiędzy 10 a 13 sierpnia 2021 r., a następnie w dniu 20 sierpnia 2021 r. wyraziła zgodę na wydłużenie wszystkich dostaw. Zapisy w mailu z dnia 20 sierpnia 2021 r. pomiędzy OPO a KOWR nie są precyzyjne, bowiem OPO użyło sformułowania „wyrażam zgodę na wydłużenie dostaw kawy do 10 września 2021 r. do wszystkich magazynów FPBŻ z czasem dystrybucji do 31.10.2021”.

Z przedstawionej dokumentacji wynika, że podczas rozliczania umowy w dniu 4 listopada 2021 r. KOWR naliczył kary umowne w łącznej wysokości 68 191,32 zł. KOWR wystawił noty księgowo m.in. z tytułu niezrealizowania dostaw. Część dostaw w stosunku do których FPBŻ nie wyraziła zgody na zmiany poszczególnych terminów dostaw, a które odbyły się po 31 sierpnia 2021 r. zostały potraktowane przez KOWR, jako dostawy niezrealizowane, co w konsekwencji spowodowało obciążenie Wykonawcy karami umownymi za niezrealizowanie dostaw, natomiast dla części dostaw, które zostały dostarczone przed 31 sierpnia 2021 r. zostały naliczone kary umowne za niezrealizowanie dostaw w terminie wynikającym z harmonogramów.

W dniu 12.11.2021 r. KOWR dokonała płatności na rachunek KOWR, wynikających z not obciążeniowych, które zostały przekazane na rachunek MRiPS, ale w dniu 5 listopada 2021 r. złożył odwołanie od ich zasadności.

W wyniku odwołania się wykonawcy kary zostały anulowane. KOWR wystawił noty uznaniowe. W odpowiedzi na pismo KOWR z dnia 22.12.2021 r. nr CEN.BFK.WPK.7700.3.2021.PPA.24 MRiPS zwróciło kwotę 68 191,32 zł (wysokość naliczonych kar). Kwota została zwrócona Wykonawcy w dniu 30.12.2021 r. W odpowiedzi na zapytanie dotyczące powodów anulowania kar umownych KOWR w piśmie z dnia 29.03.2022 r. uzasadnił, iż Wykonawca na bieżąco informował o problemach związanych z konfekcjonowaniem kawy, podejmował wszelkie działania przewidziane w umowie w celu zmiany terminu wykonania Umowy, jak też przesunięcia terminów dostaw artykułu spożywczego zaplanowanych w harmonogramach dostaw z poszczególnymi OPO, przedstawił dodatkową korespondencję z przedstawicielem FPBŻ wskazującą na brak zasadności decyzji FPBŻ o przesunięciu terminów tylko części dostaw. Ponadto FPBŻ w korespondencji do KOWR z dnia 20.08.2021 r. wyraziła zgodę na wydłużenie terminu dostaw do wszystkich magazynów do dnia 10.09.2021 r. Na podstawie powyższych argumentów KOWR uznał, że odwołanie Wykonawcy jest zasadne i odstąpił od naliczania kar umownych.

Zgodnie z odpowiedzią Ministra Rozwoju, Pracy i Technologii z dnia na 1 marca 2021 r. na zapytanie poselskie nr 2883 w sprawie interpretacji przepisu art. 15r¹ ust. 1 ustawy z dnia 2 marca 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych, wynika, iż „Przepis ten nie ustanawia wyłącznie zakazu potrącania kar, których naliczenie wywołane jest okolicznościami związanymi z wystąpieniem COVID-19, ale obejmuje wszelkie kary umowne, byleby konieczność ich naliczenia wywołana była zdarzeniem zaistniałym w okresie obowiązywania stanu zagrożenia epidemicznego albo stanu epidemii.”

[Dowód: akta kontroli s.184-250, 337-411]

Zalecenia

W związku z faktem, iż w trakcie kontroli nie stwierdzono uchybień i nieprawidłowości odstąpiono od wydania wniosków i zaleceń pokontrolnych.

Pouczenie

Informuję, że zgodnie z art. 48 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej², od wystąpienia pokontrolnego nie przysługują środki odwoławcze.

z up. MINISTER
Stanisław Szwed
SEKRETARZ STANU

² Dz. U. z 2020 poz. 224.

